

ต่อสู้อะเร็งร้าย ใส่ใจคุณภาพชีวิต

คนไข้โรคมะเร็งที่ได้รับการดูแลรักษาที่โรงพยาบาลแห่งนี้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุข แม้ว่าคนไข้บางคน จะอยู่ในช่วงวาระสุดท้ายของชีวิต

โรงพยาบาลรักษาโรคมะเร็ง

โรงพยาบาลแห่งนี้เป็นโรงพยาบาลเฉพาะทางด้านโรคมะเร็งขนาด ๔๐๐ เตียง แต่ปัจจุบันสามารถรับคนไข้ได้ ๘๘ เตียง ให้บริการรักษาคนไข้มะเร็งด้วยรังสีรักษา ยาเคมีบำบัด ให้บริการตรวจรักษาทางเวชศาสตร์นิวเคลียร์ ดูแลรักษาคนไข้มะเร็ง ระยะสุดท้าย และตรวจสุขภาพเพื่อค้นหามะเร็งระยะเริ่มแรก

การบริการด้านรังสีรักษา มีเครื่องมืออุปกรณ์ทันสมัยและมีสมรรถนะสูง มีระบบความปลอดภัยที่ดีมาก เช่น ระบบ การทำงานของเครื่องฉายรังสีจะหยุดการทำงาน เมื่อประตูห้องฉายแสงหรือห้องใส่แร่ถูกเปิดหรือปิดไม่สนิท

การบริการด้านเวชศาสตร์นิวเคลียร์ นอกจากจะมีเครื่องมืออุปกรณ์เทียบเท่าสถาบันระดับนานาชาติแล้ว ยังให้ ความสำคัญกับการจัดเตรียมสถานที่ และมาตรการการจัดเก็บขยะหรือสิ่งปนเปื้อนสารกัมมันตรังสี

คนไข้ที่รักษาด้วยสารกัมมันตรังสีไอโอดีน สิ่งคัดหลั่งต่างๆ จากร่างกายของคนไข้ จะมีสารกัมมันตรังสีปนเปื้อน ออกมาด้วย จะต้องให้คนไข้อยู่ในห้องแยกพิเศษ ๓-๔ วัน เพื่อให้สารกัมมันตรังสีในร่างกายคนไข้สลายหมดไป และเพื่อให้ คนไข้คลายเครียดและมีสุขภาพจิตดี จึงจัดสวนเฉพาะให้กลุ่มคนไข้สามารถออกมาพักผ่อนสังสรรค์ร่วมกันได้

การดูแลคนไข้ระยะสุดท้าย

มีการจัดตั้งและพัฒนามาตรฐานรูปแบบการดูแลคนไข้ระยะสุดท้ายเป็นแห่งแรกในประเทศไทย โดยจัดตั้งเป็นหออภิบาล คุณภาพชีวิตขึ้น เพื่อให้คนไข้ที่อยู่ในระยะสุดท้ายของโรค ได้รับการเตรียมความพร้อม โดยญาติและครอบครัวมีส่วนร่วม เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และเสียชีวิตอย่างสงบและสมศักดิ์ศรี

โครงสร้างกายภาพและการจัดสัดส่วนหออภิบาล จัดให้มีลักษณะคล้ายบ้าน มีมุมพักผ่อนในบรรยากาศต่างๆ เช่น มุม อัมพวา มีบรรยากาศแบบไทยๆ มุมอ่านหนังสือ มุมนั่งเล่นในสวน ห้องพักเป็นห้องเดี่ยวมีจำนวน ๑๒ ห้อง คนไข้ทุกสิทธิการ รักษาได้ห้องแบบเดียวกัน อนุญาตให้ญาติอยู่เฝ้าและเข้าร่วมกิจกรรมเตรียมความพร้อมสำหรับคนไข้เมื่อกลับไปบ้าน ซึ่งใช้ เวลาประมาณ ๒ สัปดาห์ นอกจากนี้ได้เปิดรับอาสาสมัคร เพื่อช่วยเหลือดูแลและสอนทำกิจกรรมต่างๆ

หออภิบาลคุณภาพชีวิต จัดห้องสำหรับคนไข้และญาติทำกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

- ❖ **ห้องซอผกา** สำหรับสอนและสาธิต ความรู้และทักษะเบื้องต้นในการดูแลคนไข้ เช่น การทำความสะอาดร่างกาย การดูแลป้องกันแผลกดทับ การดูแลสายสวนปัสสาวะ การดูแลและให้อาหารทางสายอาหาร เป็นต้น
- ❖ **ห้องปาริชาติ** ใช้เพื่อศิลปะบำบัด มีกิจกรรมวาดภาพ เพื่อให้คลายเครียดและสร้างจินตนาการ
- ❖ **ห้องรสสุคนธ์** จัดอุปกรณ์การประกอบอาหาร จัดโต๊ะกินอาหารร่วมกันสำหรับคนไข้และญาติ

- ❖ **ห้องพุทธรักษา** สำหรับประกอบกิจทางศาสนา ทั้งศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม นิมนต์พระมาเทศน์และรับบาตร อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง
- ❖ **ห้องลีลาวดี** สำหรับนวดแผนไทย
- ❖ **ห้องดาวกระจาย** เป็นศูนย์รวมเครื่องมือและอุปกรณ์ สำหรับให้คนไข้ยืมกลับไปใช้ที่บ้าน เช่น ถังออกซิเจน ที่นอนลม อุปกรณ์พ่นยา อุปกรณ์ช่วยพยุงเดิน เมื่อคนไข้เลิกใช้หรือเสียชีวิต ญาติจะนำมาคืน และมักนำอุปกรณ์อื่นของคนไข้มาบริจาคเพิ่มเติม ทำให้มีอุปกรณ์เพิ่มขึ้น

โอกาสที่เปิดให้

สำหรับคนไข้มะเร็งทั่วไป นอกจากการให้บริการตามแนวทางปฏิบัติมาตรฐานที่ดีแล้ว ยังจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการเยียวยาและการเรียนรู้ ได้แก่

- ❖ **ห้องมิตtragภาพ** เพื่อจัดกิจกรรมหรือจัดนันทนาการร่วมกันสำหรับคนไข้ ญาติ เจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร ได้แก่ ทัศนกรรมการประดิษฐ์ต่างๆ การเย็บเต้านมเทียมสำหรับคนไข้มะเร็งเต้านม การร้องเพลงคาราโอเกะ
- ❖ **ศูนย์เรียนรู้โรคมะเร็ง** เพื่อให้คนไข้ ญาติ และประชาชนทั่วไป สามารถเข้าไปใช้ได้ตลอดเวลา จัดแสดงด้วยโปสเตอร์ เอกสาร วีดิทัศน์ หุ่นสาธิต ซึ่งสามารถใช้ทดลองฝึกปฏิบัติได้ เช่น การตรวจค้นหามะเร็งเต้านมระยะเริ่มแรก การคลำและสังเกตตับที่มีอาการผิดปกติ
- ❖ **ศาลาธรรมานุภาพ** สำหรับจัดกิจกรรมทางศาสนา การนั่งสมาธิ ฟังเทปบรรยายธรรม
- ❖ **สวนสมุนไพรศิริวัฒนวาลี** ปลูกพืชสมุนไพร และผักต่างๆ และจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สมุนไพร
- ❖ **ศาลาพักผ่อนน้ำและเรือแคนู** สำหรับคนไข้ ญาติ เจ้าหน้าที่ เพื่อพักผ่อนและออกกำลังกาย
- ❖ **บ้านเลขที่ ๕ ผาสุก** เป็นเรือนพักสำหรับคนไข้ที่ต้องมารับการฉายรังสีอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ได้รับไว้ในโรงพยาบาล แต่คนไข้มีความไม่สะดวกในการเดินทางไปกลับ จัดให้กลุ่มคนไข้ดูแลกันเอง รับผิดชอบอาหารการกินเอง ให้เลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านจากกลุ่มคนไข้

กระเป๋าคูณออย

คุณออยเป็นพยาบาล ชอบสะสมกระเป๋า วันหนึ่งพบว่าคุณป้าคนหนึ่งเป็นมะเร็งเต้านมระยะสุดท้าย ถือกระเป๋าใบเก่าหูกกระเป๋าขาดเหลือเพียงข้างเดียว เมื่อสอบถามได้ทราบว่า ทั้งบ้านของคุณป้ามีกระเป๋าใบนี้เพียงใบเดียว คุณออยจึงกลับไปเอากระเป๋าที่บ้านมาให้คุณป้า ๑ ใบ

นอกจากเจ็บป่วยหนักแล้วคุณป้ายังสายตาเลือนรางมองไม่ค่อยเห็น สามีคุณป้าหนีหายไป ทิ้งให้คุณป้าอยู่คนเดียว

คุณป้ามาหาหมอมตามนัด คุณออยสังเกตเห็นว่า คุณป้าถือกระเป๋าใบเก่าๆ มาอีก เมื่อสอบถามจึงทราบว่า กระเป๋าใบใหม่เก็บไว้ที่บ้าน

วันหนึ่งคุณป้ามาพร้อมกับคุณลุงซึ่งเป็นสามี และถือกระเป๋าที่คุณออยให้มาด้วย ที่กระเป๋าเขียนว่า “กระเป๋าคูณออย”

สามีคุณบ้ำกลับมาดูแลคุณบ้ำอีกครั้ง เพราะเรื่องราวจากกระเป๋าใบนี้ คุณลงแล้วว่า คุณออยเป็นคนอื่นยังมีใจรักเอื้ออาทรคุณบ้ำ ส่วนคุณลงเป็นสามีกลับไม่เหลียวแล คุณลงจึงกลับใจ

คุณบ้ำบอกว่า ถึงโรคมะเร็งไม่หายก็ไม่เป็นไร เพียงแต่อยากให้ตามองเห็น คุณบ้ำอยากเห็นคุณออย

วันนั้นคุณบ้ำอาการหนัก คุณหมอจึงรับไว้ในโรงพยาบาล และเป็นการอยู่โรงพยาบาลครั้งสุดท้ายของคุณบ้ำ เพราะคุณบ้ำได้จากไปอย่างสงบ

บ้านหลังนี้มีความรัก

โรงพยาบาลแห่งนี้เสมือนบ้านอีกหลังหนึ่งสำหรับคนไข้โรคมะเร็ง บ้านที่เตรียมความพร้อมเพื่อต่อสู้มะเร็งร้าย ด้วยบุคลากรผู้เชี่ยวชาญ ด้วยอุปกรณ์เทคโนโลยีชั้นนำระดับโลก ด้วยเวชภัณฑ์ประสิทธิภาพสูง ด้วยกระบวนการเหนือมาตรฐานความปลอดภัย

บางคนหายจากโรคร้าย บางคนโรคสงบ บางคนมีชีวิตอยู่ต่อไปแม้โรคไม่หาย บางคนเป็นบ้านหลังสุดท้ายที่ฝากชีวิต

แต่สิ่งที่ทุกคนได้รับจากบ้านหลังนี้ คือความรัก ความเอื้ออาทร และการอภิบาลเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุข

คอลัมน์ : คนไข้หัวเราะ คุณหมอที่รัก
นักเขียนหมอชาวบ้าน : นพ.สุรชัย ปัญญาพฤทธิพงศ์